

Seminář pro pracovníky knihoven ústavů AV ČR

ALEPH

5.5.2016

Aleph – základní informace

50 knihoven má on-line katalog

29 knihoven má výpůjčku

– záznamy všech knihoven jsou v **Souborném katalogu AV ČR**

KNAV poskytuje:

- vyškolení na práci se systémem, školení katalogizace v MARC21
- podporu – návody a manuály na stránce podpory, mail, telefon pro akutní pomoc

Podmínkou pro využívání Alephu je:

- podepsání smlouvy
- zaplacení vstupního poplatku
- podíl na hrazení pravidelné roční podpory (20% hradí KNAV, zbytek se rozpočítá podle počtu knihoven)

Aleph – základní informace

- Některé knihovny mají v katalogu KNAV specializované databáze - článkové bibliografie, báze hudebnin, báze časopisů.
- V Souborném katalogu AV ČR je přes 1,4 milionu záznamů. Záznamů článkové bibliografie je více než 250 000.
- Pravidelně jsou zasílány týdenní dávky nových záznamů knihoven ústavů AV ČR do Souborného katalogu NK ČR. Pravidelně zasíláme záznamy 42 knihoven.
Byly upraveny a rozšířeny kontroly před odesláním
- Zasíláme také záznamy do článkové báze ANL – to je nepravidelný import – naše knihovna a další dva ústavy
- Pokud by se chtěla knihovna připojit k zasílání – obraťte se na nás domluvíme se aleph@knav.cz

Aleph - moduly

Máme zprovozněné moduly:

- Katalogizace
- Výpůjčka – používáme i pro příchozí MVS
- Akvizice – k práci s modulem byli zaškoleni pracovníci 10 knihoven, aktivně používá 5 knihoven

Authority

- kopie Národní báze autorit je každý den prostřednictvím aktualizací synchronizována s verzí v Národní knihovně ČR.
- v současné době obsahuje přes 910 000 autoritních záznamů.
- stahování hesel do záznamu pomocí CTRL+F3

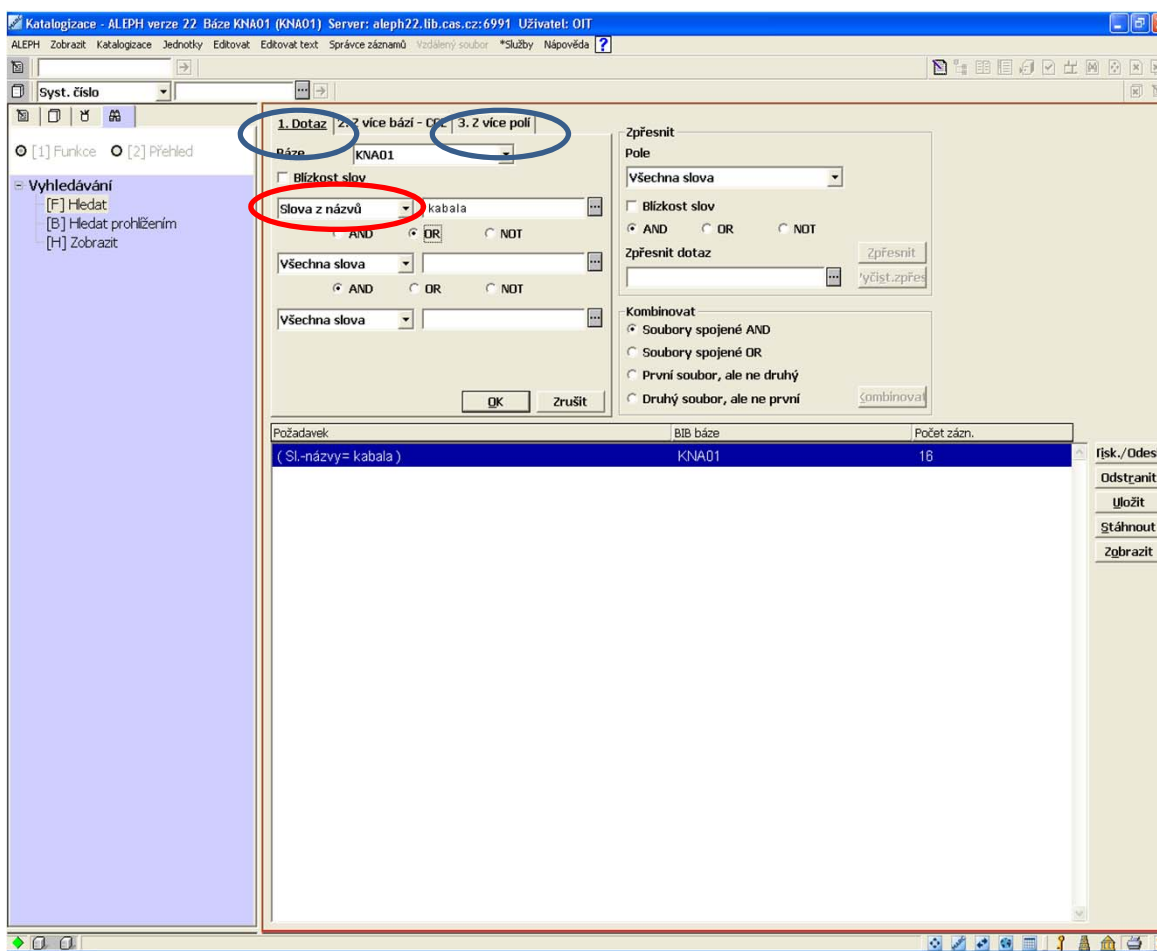
Přechod na verzi 22

Přechod na vyšší verzi knihovního systému Aleph proběhl v srpnu 2015

Nová verze obsahuje některé zajímavé funkce.

Např. při vyhledávání v GUI

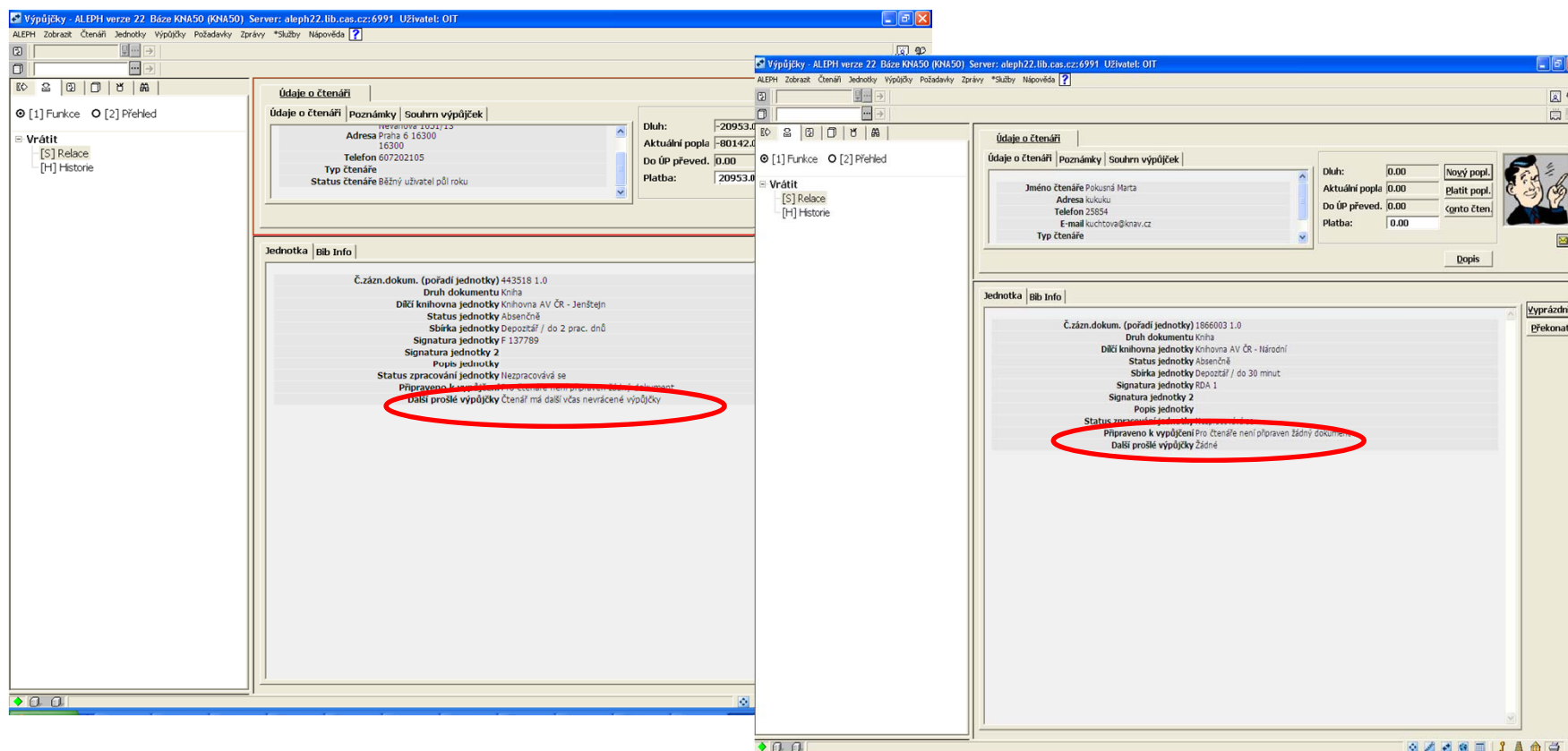
- **Uchování rešeršních termínů**
- Selekční termíny, zadané uživateli v GUI ve funkci Hledání (Find) nebyly při přechodu na jinou bázi zachovávány. Od v. 22 už zachovány jsou, není potřeba je znovu zapisovat. Změna této funkcionality se týká kromě zadání v první kartě Dotaz i hledání Z více polí (3. karta)

Verze 22-Výpůjčka

- Další zpráva o včas nevrácených jednotkách**

Do zobrazení ve spodním panelu pro funkce Vracení v modulu Výpůjčky byla doplněna nová zpráva Čtenář má další včas nevrácené výpůjčky, která se zobrazí, pokud taková situace nastane. Pokud taková situace nenastane, zobrazí se informace že žádné prošlé výpůjčky čtenář již nemá

Výpůjčka- dopisy

- V rámci nového knihovního řádu jsme v KNAV začali čtenářům automaticky prodlužovat výpůjčky- zasílají se dopisy o prodloužení a neprodloužení
- Pokud by někdo z vás měl zájem používat, můžeme nastavit

Náhled tisku

Oznámení o prodloužení výpůjční lhůty v Knihovně AV ČR

Knihovna AV ČR - depozitář
Národní 3
115 22 Praha 1
servis@lib.cas.cz

Kuchtová Marta
Dreyerova 640
15200 Praha 5

Čárový kód čtenáře: 2606017428

Vážená paní, vážený pane,

byla Vám automaticky prodloužena výpůjční lhůta u následujících jednotek:

Bib. údaje	Popis	Čárový kód	Signatura	Nová výpůjční lhůta
Austen, Jane, Emma = [Orig.: Emma] / Jane Austenová : z anglického orig. přeložila Eva Kondryšová. Praha : Academia, 2004. 365 s. ISBN 80-200-1236-2		26000408288	F 133592	16/05/2016

Pokud dokumenty již nepotřebujete, prosíme vraťte je co nejdříve do knihovny, aby si je mohli vypůjčit jiní uživatelé. Otevírací doba knihovny je Po-Pá 9-19 hod., můžete využít také návratový knižní box ve vestibulu budovy, který je k dispozici Po-Pá 6-20 hod.

Tisknout Zavřít Zavřít vše

Náhled tisku

28/04/2016

Oznámení o neúspěšném prodloužení výpůjční lhůty v Knihovně AV ČR

Kuchtová Marta
Dreyerova 640
15200 Praha 5

Čárový kód čtenáře: 2606017428

Vážená paní, vážený pane,

bohužel Vám nemohla být automaticky prodloužena výpůjční lhůta u následujících jednotek:

Dokument:	Autor:	Název:	Signatura:	Druh dokumentu:	Čárový kód:	Půjčeno dne:	Vrátit do:
Nodl, Martin, 1968-. Středověk v nás / Martin Nodl. Praha : Argo, 2015. 311 stran : ilustrace, faksimile	Nodl, Martin,	Středověk v nás / Martin Nodl	F 145617	Knih	26001504252	08/01/2016	02/05/2016

Tisknout Zavřít Zavřít vše

Výpůjčka - dodatek

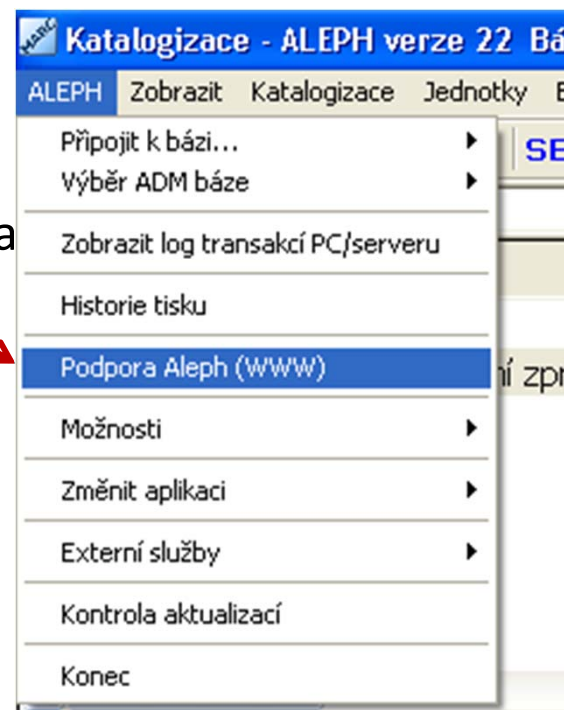
- Každý nový zájemce o provoz modulu výpůjčka absolvuje školení, vyplňuje dotazník k nastavení a také se posílá na ústav Dodatek ke Smlouvě o finanční spoluúčasti na pořízení softwaru ALEPH 500– práva a povinnosti při shromažďování osobních údajů čtenářů – uvedou se jména pracujících s modulem výpůjčka - je třeba podepsat vedením ústavu

Výpůjčka – otevírací doba knihovny o svátcích -

- Pokud budete mít změněnou pracovní dobu v létě, o vánocích příp. v jiném období – napište nám v předstihu, abychom nastavili do systému a výpůjční doba se generovala správně – nejlépe tak 2 měsíce předem
- zasílání upozornění ve dnech volna – pokud zasílání případně na svátek, můžeme se domluvit na vygenerování v jiný den (upomínky nikoliv)

Podpora

Podpora - z menu Aleph (na horní liště) přímo na stránky **podpory** Aleph.

Nebo ze stránek knihovny <https://www.lib.cas.cz/pro-knihovniky/knihovni-system-aleph/podpora/>

KNIHOVNA

AKADEMIE VĚD ČR

Podpora

Manuály, prezentace ze školení,
návodů, tipů, programů ke stažení,
návodů na katalogizaci jednotlivých typů
dokumentů

Podpora

Důležité – Nová verze systému Aleph (verze 22):

[Klient Aleph v22 ke stažení](#)

[Návod na instalaci klienta](#)

[Nové funkce v Alephu verze 22](#)

[IP adresy verze 6 \(IPv6\) nejsou v Alephu podporovány – více informací ZDE](#)

Odkazy

- přístup do katalogu: <http://aleph.lib.cas.cz>

Manuály

- [Návod na katalogizaci](#)
- [Akvizice](#)
- [Seriály](#)
- [Obecné informace](#)
- [Správce úloh](#)
- [Tisky](#)
- [Vyhledávání](#)
- [Výpůjčky](#)
- [WWW OPAC](#)

Školení

- [Prezentace – Katalogizace](#)
- [Prezentace – Výpůjčka](#)

Návody

- [Posílání dat do Souborného katalogu](#)
- [Posílání zdvořilých upozornění – návod](#)
- [Tisk přírůstkového seznamu](#)
- [Tisk novinek](#)
- [Tvorba novinek přes WWW OPAC](#)
- [Místní seznam, postup při odpisu](#)
- [Katalogizace offline](#)
- [Aktualizace klienta Aleph](#)

Katalogizace – přechod na nová pravidla RDA

- V minulém roce proběhl celonárodní přechod na katalogizační pravidla RDA
- Vedoucí Oddělení katalogizace KNAV p. H. Trinkewitzová zaškolila zástupce všech 50 knihoven pracujících v alephu
- Pokud by ještě někdo potřeboval další školení RDA či jen konzultaci, prosím obraťte se na p. Trinkewitzovou trinkewitzova@knav.cz

Metodická pomoc

- 1. nastavení systému, nové přístupy, školení modulů – aleph@knav.cz
- 2. katalogizace knih- trinkewitzova@knav.cz
- 3. katalogizace seriálů - barvirova@knav.cz
- 4. výpůjční protokol v praxi - jandera@knav.cz
- 5. revize v praxi- fiala@knav.cz
- 6. akvizice v praxi weissova@knav.cz

Licence upozornění

- v poslední době se objevil problém s licencemi v klientu-licence, tedy počet se serverem najednou komunikujících počítačů, jsou omezeny pevně daným limitem pro všechny knihovny je to 50 licencí
- Zjistili jsme, že nejvíce licencí je spotřebováno ve všední dny okolo 11 hod dopolední a 15 hod odpolední
- U větších knihoven doporučujeme lépe rozvrhnout práci zaměstnanců do celého dne
- Může se také stát, že se vám objeví hláška, že byl překročen počet licencí a nedostanete se do systému – napište nám pro informaci
- pokud by se licence vyčerpávaly často- museli bychom navýšit jejich počet, což je ale poměrně nákladná záležitost a zvýšily by se poplatky za údržbu alephu

Discovery systém VuFind KNAV a Souborný katalog AV ČR

Katalogy

Chci dokument z fondu KNAV

(vyhledávání tištěných dokumentů a elektronických knih)

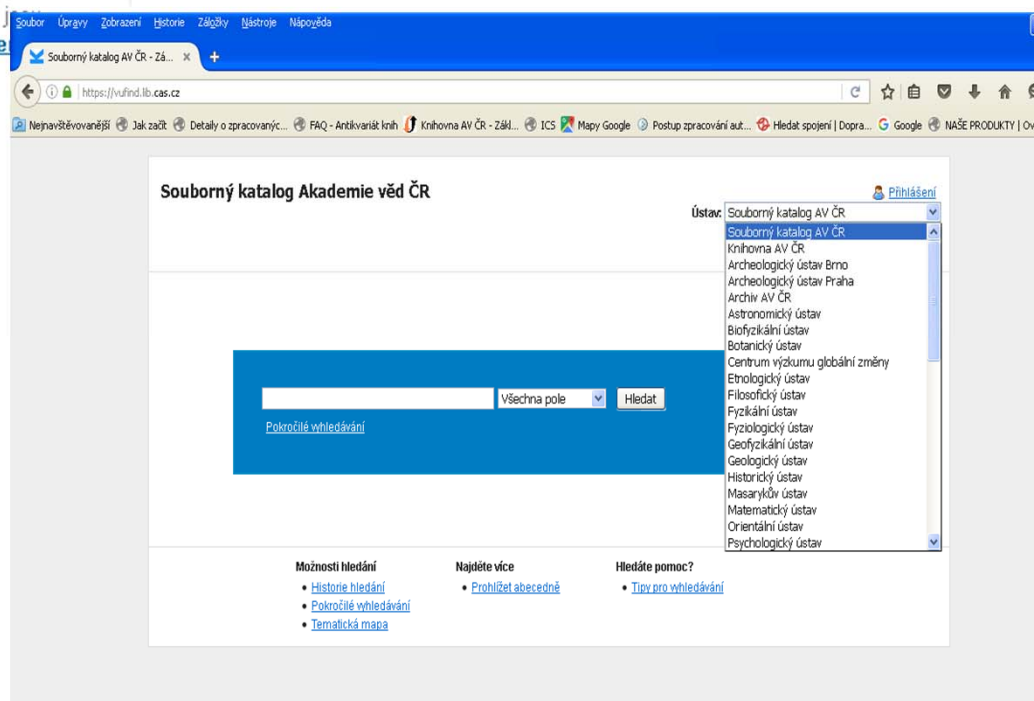
Hledat

- téměř 500.000 knih, 150.000 elektronických knih a 22.000 titulů časopisů
- všechny tituly získané do fondu knihovny od roku 1993 (starší dokumenty jsou průběžně doplňovány, jejich kompletní seznam lze prohledávat buď ve [jme](#) nebo [předmětovém](#) listkovém katalogu KNAV).

Vyhledávací rozhraní VuFind

Systém VuFind byl spuštěn v roce 2013 jako alternativa i nadále funkčního OPACu Aleph. Jedná se o vyhledávací rozhraní plně lokalizované do českého jazyka a distribuované v licenci GNU General Public Licence. Pořízení systému je tedy bezplatné a je možné jej dále upravovat na míru podle potřeb knihovny.

Uživatelsky přívětivé a přehledné rozhraní umožňující prohledávání záznamů fyzických dokumentů i dokumentů v elektronické podobě.

Výhled

- Změnu knihovního systému v nejbližší době nechystáme- podpora Alephu je firmou Ex Libris garantována i v dalších letech, ale sledujeme, co se děje v oblasti knihovních systémů
- Firma Ex Libris kromě Alephu nabízí i systém Alma
- Tento knihovní systém je dostupný z datového centra Ex Libris umístěného v Evropské unii. Všechna data jsou uložena v *cloudu* a propojena v jediném systému

Cloud, SaaS (Software jako služba): poskytování služeb či programů uložených na serverech na Internetu s tím, že uživatelé k nim mohou přistupovat například pomocí webového prohlížeče nebo klienta dané aplikace a používat je prakticky odkudkoliv.

- Alma nemá čtenářský katalog, a tudíž se hodí spíše pro knihovny využívající discovery systém.
- Alma = knihovní systém + linkovací server + digitální knihovna (repozitář) + správa elektronických zdrojů + souborný katalog v jednom
- V České republice se systém Alma zatím nikde nechystá
- Sledujeme i další např. otevřené systémy

Děkuji za pozornost

aleph@knav.cz